

Vedtatte endringer i Arbeiderpartiets program:

Foreløpig versjon

Kapittel 2 Ideene

Linje 130 (tillegg):

...godt liv. Ikke for noen få ikke flertallet men alle.

Linje 146-147 (endring):

Fellesskapet er til for å sikre enkeltmennesket trygghet og samtidig større personlig frihet enn det vi klarer en og en.

Linje 160 (tillegg):

Alle skal være med på å forme dagens og fremtidens Norge.

Linje 164 (tillegg):

...etnisk tilhørighet, alder,....

Linje 183 (endring):

Personer med nedsatt funksjonsevne erfarer ofte barrierer og trenger tilrettelegging for å ha like muligheter.

Linje 211 (tillegg):

Føre-var-prinsippet er derfor grunnleggende for Arbeiderpartiet.

Linje 235 (tillegg):

...næringsliv, partene i arbeidslivet, forskere og...

Kapittel 3 Den norske samfunnsmodellen

Linje 302 (endring):

Vi har høy yrkesdeltagelse, og høyere blant kvinner enn i mange andre land.

Linje 332 – 333 (endring):

For Arbeiderpartiet er det viktig at de store oljeinntektene fordeles rettferdig mellom og gjennom flere generasjoner.

Linje 359 (tillegg):

Arbeiderpartiet vil arbeide for at pensjonsfondet kan investere innenfor miljø og bærekraftig vekst i fremvoksende markeder. Et eget investeringsprogram innen miljøområdet vil være et viktig virkemiddel. I tillegg bør satsingen på klimaspørsmål i Norges Bank styrkes, og det bør utredes hvordan klimautfordringene kan påvirke de finansielle markedene og hvordan investorer bør handle ut fra dette. Målet bør være at statens pensjonsfond skal bli blant de ledende fondene i verden innenfor dette området.

Linje 366 (tillegg, nytt kulepunkt):

- Sette ned et utvalg som skal gjennomgå årsakene til finanskrisen.

Linje 389-391 :

Holde de samlede skatte- og avgiftene på samme nivå som i dag.

Linje 401 -402 (endring):

Offentlig sektor er til for innbyggerne. Den skal gi oss alle gode tjenester, valgfrihet og medbestemmelse. En sterk og god offentlig sektor er en forutsetning for utjevning og like vilkår for alle.

Linje 407 (endring):

...privatiseres eller kommersialiseres.

Linje 423: (tillegg)

Gjennom samarbeid med arbeidstakernes organisasjoner arbeide for å finne løsninger som har som mål å avskaffe uønsket deltidsarbeid.

Linje 423 (endring):

Punktet flyttes til kulepunkt 529

Linje 430 (nye kulepunkter, tillegg):

- styrke lederkompetansen i det offentlige gjennom blant annet god rekruttering, lederevaluering, kompetanseprogram og økt bruk av åremål
- at IT-løsninger i offentlig sektor skal i større grad basere seg på åpne standarder.

Linje 456-58: (Forslag om felles valgdag)

Strykkes.

Linje 464 (nytt kulepunkt, tillegg):

- arbeide for å forenkle stemmegivningen, og gjennomføre forsøk med elektronisk valg.

Linje 474 (endring):

... og gjøre det lettere for mennesker med nedsatt funksjonsevne eller redusert arbeidsevne å komme inn i arbeidslivet.

Linje 552 (endring):

Lesbiske og homofile skal sikres reelt de samme rettigheter og muligheter heterofile. Arbeiderpartiet vil arbeide for å utjevne forskjeller i levekår og livskvalitet mellom lesbiske/homofile og majoritetsbefolkningen.

Linje 559 (tillegg):

Barn av lesbiske og homofile likebehandles med andre barn.

Linje 573 (endring):

Ordet "hatvold" erstattes med "hatkriminalitet".

Linje 579 (endring):

da må kvinnene ta og få mer makt...

Linje 596 (tillegg):

Kvinner arbeider deltid i langt større grad enn menn, noe som får store konsekvenser for den enkelte når det gjelder inntekt, økonomisk selvstendighet og opptjening av pensjon.

Linje 594: tillegg

I offentlig sektor er målet at stat og kommune sammen med partene bidrar til at inntektsoppgjørene framover skal sikre økt lønnsmessig likestilling og et lønnsløft for lavtlønte.

Linje 604 (tillegg, nytt kulepunkt):

Arbeide for at deltidsansatte i private og offentlige pensjonskasser får rettferdig pensjon.

Linje 609 (endring):

- gi innvandrerkvinner tilbud om kvalifiseringsprogram der arbeidsrettet norskopplæring kombineres med ordinær arbeidspraksis.

Linje 611 (tillegg, nytt kulepunkt):

- Arbeide for å styrke forskning rettet mot likestilling i samfunnet generelt.

Kapittel 4 Skape: Utdanning og arbeid

Linje 676 (tillegg):

Kommunene skal overta finansieringsansvaret for barnehagene. Objektive utgiftsforskjeller mellom kommunene skal gjenspeiles i en ny kostnadsnøkkel for kommunene. Det legges til grunn at barnehagereformen som andre reformer i kommunesektoren skal fullfinansieres.

Linje 681 (tillegg):

Det er viktig å drive oppsøkende virksomhet for å øke bruken av tilbudet i målgruppen.

Linje 689 (endring):

Utdanne og rekruttere nok førskolelærere, sikre tilfredsstillende voksentetthet og styrke de øvrige ansattes kompetanse for å gi barnehagene bedre kvalitet

Linje 694 (endring):

Alle barn, uavhengig av bakgrunn og funksjonsnivå, skal sikres like muligheter til en god og gratis utdanning.

Linje 705 (endring):

Tilpasset opplæring betyr at skolen aktivt tar hensyn til at elever lærer på ulike måter og i ulikt tempo.

Linje 712-713 (endring):

I dag er det stor variasjon i hvordan skolene organiserer sin opplæring.

Linje 723 (endring):

For å skape et bedre læringsmiljø og unngå uro i timene trenger vi økt lærertetthet og....

Linje 727 (endring):

foreldreavtaler, foreldreskoler og...

Linje 731 - 737 (endring):

Målet om en inkluderende fellesskole utfordres av at den vanlige undervisningen ikke alltid er tilrettelagt godt nok for enkelte elever. Å møte alle elever med respekt innebærer å legge til rette for at også disse opplever skolehverdagen som meningsfull. Tilpasset opplæring for denne gruppen, betyr at skolen må ta i bruk mer praktisk tilnærming til lærestoff, flere arenaer for mestring og alternative opplegge både i og utenfor skolebygget.

Linje 750 (endring):

Gi elevene rett til å gå på skolen som ligger nærmest eller den de sogner til, og mulighet til å tas inn på annen skole dersom de ønsker det.

Linje 752 (endring):

At lærestoffet og læremidlene skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet.

Linje 753 (endring):

sikre at læremidlene er tilgjengelige for alle elever fra skolestart, uansett målform eller tilretteleggingsbehov.

Linje 763 (nye kulepunkt, tillegg):

- utvikle nettbaserte læremidler til bruk i undervisningen
- det skal satses på bemannede, utviklingsorienterte og dynamiske skolebibliotek som læringsentra i grunnskolen

Linje 767-768 (endring):

En større del av ressursene og den spesialpedagogiske kompetansen må settes inn i tiltak i klasserommet.

Linje 787 (endring):

Utvide timetallet til 28 skoletimer i uka på barnetrinnet og videreutvikle heldagsskolen med fokus på grunnleggende ferdigheter og leksehjelp. Vi vil ha en time gratis SFO med fysisk aktivitet hver dag i de fire første årene.

Linje 794 – 799 (endring):

Ha en gjennomgang av morsmålsopplæringen for å sikre god kvalitet og at den går til de elever som har behov for det. Vi vil at flere får tilbud om morsmålsopplæring som 2. fremmedspråk.

Linje 801:

Strykes.

Linje 808 (tillegg, nytt kulepunkt):

- jobbe aktivt mot mobbing i skolen

Linje 839 (endring):

- øke antall lære plasser både i offentlig og privat sektor, blant annet gjennom å lovfeste retten til lære plass.

Linje 860-862 (endring):

Arbeiderpartiet vil bygge opp et faglig tilbud som har kapasitet til å gi alle lærere og skoleledere jevnlig og systematisk kompetanseutvikling. Alle lærere og skoleledere skal ha rett og plikt til nødvendig kompetanseutvikling gjennom yrkeskarrieren.

Linje 883 (endring):

Vi vil utvikle nasjonal rammeverk som sikrer økt lærertetthet i skolen og likeverdighet i opplæringstilbudet. Vi vil ha flere yrkesgrupper inn i skolen for å avlaste lærere og frigjøre tid til undervisning.

Linje 894 (tillegg, nye kulepunkt):

- gjennomgå plan og rapporteringskravene med det formål å frigi lærertid til undervisning og oppfølging av den enkelte elev

- styrke pedagogikk, klasseledelse og undervisningspraksis på lærerutdanningen. Vi vil styrke undervisningsforskningen og øke forskningskompetansen på lærerutdanningene.

Linje 908: (tillegg, nye kulepunkt):

- dette skal oppnås ved både å øke bevilgningene og å legge om utbetalingsstrukturen for studielån, slik at studiefinansiering betales ut over 11 måneder.
- videreutvikle fjernopplæringstilbud og desentraliserte utdanningstilbud.
- at utdanningsinstitusjonene i større grad enn i dag tilpasser sine tilbud for livslang læring og arbeidslivets behov.

Linje 939 (tillegg):

Studieplass ved offentlige institusjoner i høyere utdanning skal fortsatt være gratis.

Linje 952 (tillegg):

Desentraliserte utdanningstilbud er et viktig virkemiddel.

Linje 975 (tillegg):

- styrke studentvelferden blant annet ved å sikre studentsamskipnadene gode vilkår.

Linje 980 (nye kulepunkt, tillegg):

- bidra til at studentmedvirkning skal ivaretas på alle nivåer.
- gjøre entreprenørskap til en større del av flere utdanninger.

Linje 1016 (endring):

- at forskere, studenter og bedrifter har tilgang til relevant moderne utstyr.

Linje 1039 – 1043 (endring):

Et langsiktig og profesjonelt eierskap i næringslivet er viktig. Staten skal være en stor eier i norsk næringsliv. Som eier skal staten være aktiv, langsiktig, profesjonell og forutsigbar. Arbeiderpartiet vil ha et statlig eierskap for å bidra til å sikre at viktige bedrifter og kompetanse beholdes og videreutvikles i Norge. Arbeiderpartiet vil sikre offentlig eierskap til våre felles energiresurser og petroleumsforekomster. Selskaper som har staten som eier skal være ledende i arbeidet med samfunnsansvar både i Norge og utlandet.

Linje 1052-1054 (endring):

Kraftintensiv industri er lokalisert i distrikts-Norge, og er utviklet på grunn av god tilgang til miljøvennlig energi. Næringen har hele tiden vært god på omstilling, miljø og teknologiutvikling. Arbeiderpartiet vil videreutvikle virksomhetene som er verdensledende innen kompetanse, arbeidsmiljø, innovasjon, klima og energieffektiv produksjon. Vi vil at kraftintensiv industri sikres tilstrekkelig kraft og forutsigbare og konkurransedyktige kraftpriser og mulighet til langsiktige avtaler. Vi vil arbeide for at industrien kan få leie kraftverk i inntil 30 år. Utslipp fra kraftintensiv industri skal fortsatt reguleres etter samme system som tilsvarende industri i Europa.

Linje 1098 (endring):

- fortsette å skaffe til veie ny kraft gjennom Enova og ny nettutbygging.
- så langt som mulig innenfor EØS-regelverket, utvikle garanti-og finansieringsordninger for kraftkjøp til konsortium.

Linje 1063 (tillegg):

Privat tjenesteytende sektor er blant verdens raskest voksende næringer, og sektoren omfatter ca 40 % av alle arbeidstakere i Norge. Franchisevirksomhet og ulike former for

kjededrift er stadig mer vanlig i flere bransjer. Utviklingen av nye driftsformer gjør det nødvendig at arbeidsmiljøloven er tilpasset på en slik måte at arbeidstakerrettighetene ivaretas og ansvarsforholdet i virksomhetene forblir klare.

Norsk IKT-næring er ledende innen mobiltjenester og digitale løsninger i helsesektoren og offentlig forvaltning. Dette har skapt en helt ny og vekstkraftig kunnskapsnæring som hevder seg meget godt internasjonalt. I framtiden må vi utnytte IKT enda bedre som miljøløsning, og digitalisere prosesser som krever unødvendig reising og transport.

Linje 1080 (endring):

- si nei til salg av StatoilHydro og til delprivatisering eller salg av Statkraft og Statnett.

Linje 1082 (endring):

- at bedrifter som har staten som eier skal ta samfunnsansvar både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Linje 1109 (nytt kulepunkt):

- utarbeide en nasjonal næringspolitisk strategi for privat tjenesteytende sektor.

Linje 1132 (tillegg):

Arbeiderpartiet vil føre en bærekraftig skogpolitikk, der vi tar vare på skogens verdier for miljøet samtidig som vi legger til rette for aktiv skogbruk for å nå målene om å doble bruk av bioenergi innen 2020. En aktiv skogpleie er da nødvendig. Samtidig vil vi beholde verdiskaping gjennom bruk av skogens ressurser til industriell produksjon.

Som en del av vår internasjonale klimainnsats gir Norge store bidrag i arbeidet mot avskoging i utviklingsland. Her i landet har vi ikke tilsvarende problemer med avskoging, tendensen er tvert imot at skogarealet øker. Arbeiderpartiet mener likevel at vi gjennom skogpolitiske tiltak i Norge bør forsterke skogens positive klimabidrag. Det kan for eksempel skje gjennom økt innsats for bedre skogkultur, planting av skog på nye arealer og skogplanteforedling.

Linje 1140 (tillegg, nytt kulepunkt):

Norsk matproduksjon skal verdsettes og skal fortsatt være en viktig del av den totale verdikjeden.

Linje 1143 (endring):

Sikre jordbruksarealer for framtida som grunnlag for matproduksjon og holde kulturlandskapet i hevd.

Linje 1147 - 1152 (om pelsdyrnæring):

Punktet strykes.

Linje 1194 (endringer):

... utslipp av miljøgifter og klimagasser

Linje 1201 (nytt kulepunkt, tillegg):

- utarbeide en strategi som har til hensikt å beskytte og bygge opp lokale kystbestander av fisk.
- styrke økosystembasert forvaltning for å sikre at bestander som i dag indirekte bidrar til verdiskaping som fôr og mat til andre arter også forvaltes bærekraftig.

Linje 1219 (endring):

.... og punkt, og gang- og sykkelstier.

Linje 1232 (endring):

...buss, sykkel, kombinert med....

Linje 1240 (tillegg):

Liberalisering av postsektoren i Europa skaper utfordringer for et land med så spredt bosetting som Norge. Konkurransen i lønnsomme markeder i tettbygde strøk kan skape behov for offentlig finansiering av posttjenester i distriktene. Arbeiderpartiet vil arbeide for internasjonale rammebetingelser som kan sikre posttjenester til lik pris over hele landet.

Linje 1253 (tillegg, nytt kulepunkt):

- vurdere hvordan mulige konsepter for høyhastighetsbaner eventuelt kan tilpasses norske forhold.

Linje 1265 (tillegg):

...og si nei til salg av Telenor.

Linje 1266 (tillegg):

- arbeide for å benytte biogass i kollektivtrafikk.
- for å sikre rasjonell framdrift av større samferdselsprosjekter vil Arbeiderpartiet gå inn for prosjektfinansiering av veg- og jernbanestrekninger.

Linje 1302 (endring):

- følge opp satsingsområdene i Groruddalen og i Oslo Sør, og ha satsinger i andre byområder med tilsvarende utfordringer

Linje 1308 (tillegg):

Vi vil utvikle virkemidler for å sikre at også fylker med flere eller alle kommuner utenfor det distriktpolitiske virkeområdet skal ha grunnlag for å drive regionalt utviklingsarbeid i hele fylket.

Linje 1349 (tillegg):

Kraftsituasjonen i Midt-Norge skal løses gjennom nettinvesteringer og ny kraftproduksjon. Endringene i energiloven sikrer rett til nett for forbruk og produksjon, og sentralnettet skal utformes slik at man unngår langvarige underskuddsområder i fremtiden.

Linje 1407 (tillegg, nytt kulepunkt):

- bidra til flere fjernvarmeanlegg og biokraftanlegg gjennom støtteordninger og effektiv konsesjonsbehandling.

Linje 1412 (tillegg, nytt kulepunkt):

- bidra til å utvikle de regionale kraftselskapene gjennom et langsiktig offentlig og regionalt eierskap.

Linje 1415 (endring):

- legge til rette for at en større andel av gass fra norsk sokkel kan benyttes til innenlandsk industriell verdiskapning ved blant annet å bidra til utbygging av infrastruktur for gasstransport.

Linje 1423- 1430:

Nordland VI og VII og Troms II er i dag ikke åpnet for petroleumsvirksomhet. Arbeiderpartiet vil ta stilling til leteboring i disse områdene ved behandling av forvaltningsplanen i 2010. Vi vil

basere beslutningen på føre-var-prinsippet og på ny kunnskap og hvorvidt utvinning kan skje på en forsvarlig måte for miljø og fiskeriressurser, og med lokale ringvirkninger.

Linje 1431 (nytt kulepunkt, tillegg):

- øke forskning på utslippperedskap innenfor petrolumsvirksomhet

Linje 1462 (endring):

...i Norge, og utøve en aktiv og målrettet rovdyrforvaltning slik at konfliktnivået blir redusert. Vi vil ha gode erstatningsordninger.

Linje 1466 (nytt kulepunkt, tillegg):

- øke kunnskapen om konsekvensene av vern og sikre lokal medvirkning i vernesaker. Det er viktig at det legges til rette for verdiskaping i tilknytning til verneområdene.

Kapittel 5 *Dele: Velferd og rettferdighet*

Linje 1491 (tillegg):

...angår dem. De fleste barn vil ha kontakt med foreldrene gjennom livet, uavhengig av foreldrenes omsorgsevne. Barnevernet må legge til rette for et godt samarbeid med foreldrene. Det er viktig at barn i barnevernet får stabile rammer og forutsigbarhet. Arbeiderpartiet vil vurdere om foreldrenes adgang til å få prøvet saken gjentatte ganger skal begrenses. Åpen adopsjon bør vurderes som barneverntiltak.

Linje 1492 (tillegg):

...i kommunene, herunder at de ansatte har kompetanse og arbeidsforhold til å gi barn og familier god faglig bistand.

Linje 1494 (tillegg):

Det er viktig at barn under barnevernets omsorg får stabile rammer og forutsigbarhet. Samarbeid mellom barnevernet og foreldrene skal etterstrebes, der det er til barnets beste. Barn som har fått bistand fra barnevernet, klarer seg bedre dersom de får ettervern etter fylte 18 år. Arbeiderpartiet ønsker at alle barnevernsbarn som ønsker det skal få ettervern, og at barnevernet skal følge opp de som takker nei til ettervern.

Arbeiderpartiet ønsker ikke et markedsstyrt barnevern. Vi vil ikke konkurranseutsette offentlige institusjoner i barnevernet. Vi vil prioritere ideelle organisasjoner framfor kommersielle ved offentlig kjøp av barnevernstjenester. Ved slike anskaffelser skal kvalitet prioriteres som det viktigste kriteriet. Ideelle organisasjoner som leverer velferdstjenester til det offentlige skal få langsiktige rammer for samarbeidet.

Arbeiderpartiet ønsker å utvikle overordnede samarbeidsavtaler som sikrer forutsigbarhet, langsiktighet og nyskaping for frivillige organisasjoner.

Linje 1504 (endring):

- er imot kontantstøtten, og vil gradvis avvikle den når full barnehagedekning er oppnådd og alternative ordninger etablert.

Linje 1514 (nytt kulepunkt, tillegg):

- arbeide for å åpne for adopsjon fra flere land

Linje 1519 (endring):

Stryke "store"

Linje 1525 (nye kulepunkt, tillegg):

- at avlastningstilbud for familier til barn med spesielt krevende behov må bygges ut
- gi domstolen en begrenset mulighet for å idømme delt omsorg dersom det er barnets beste.

Linje 1526 (endring):

En helsetjeneste i front

Linje 1529 (endring):

...kjønn, etnisitet og språk eller alder.

Linje 1562 (tillegg):

...øyeblikkelig hjelp ved psykisk sykdom og ...

Linje 1565 (tillegg):

Ambulansetjenesten må være et offentlig ansvar, og det er et mål på sikt med stor grad av offentlig eierskap. For å sikre innbyggerne en trygg og forutsigbar tjeneste må det legges til rette for at ambulansetjenestene har ansatte som er godt kvalifisert. Frivillige organisasjoner og andre som driver ambulansetjenester, må sikres langsiktige og forutsigbare avtaler.

Linje 1572 (tillegg, nytt kulepunkt):

Arbeide for at minoritetsbefolkningen får likeverdige helsetjenester ved å styrke tolketjenesten og øke kunnskapen i helsevesenet.

Linje 1577 (endring):

- sikre god politisk styring gjennom ny nasjonal helseplan som skal være et strategisk styringsdokument for helse-og omsorgstjenesten. Planen skal behandles av Stortinget.

Linje 1583 (tillegg):

- bedre tilgjengeligheten til akutte tjenester for psykisk syke, og gi et oppfølgingstilbud til pårørende.

Linje 1587 (tillegg, nye kulepunkt):

- opprette lindrende enheter for pasienter med inkurabel kreftsykdom og andre alvorlige kroniske diagnoser.
- styrke fagkunnskapene til de ufaglærte og ansette flere faglærte i psykiatrien, både i institusjonene og primærhelsetjenesten.
- støtte forskning på ME/kronisk utmattelsessyndrom, og la ME-pasienter få dekket utgifter til medisinsk behandling i utlandet frem til tilfredsstillende medisinsk behandling er etablert i Norge.
- at gravide skal ha tilbud om tidlig ultralyd.

Linje 1589 (endring):

...god helse. Men det er store forskjeller på helsen mellom ulike grupper i befolkningen. De som..

Linje 1600 (endring):

...trenger også...

Linje 1612 (endring)

Mange helseproblemer skyldes forhold på arbeidsplassen. Det trengs mer kunnskap om slik sykdom, slik at mer kan forebygges. Arbeiderpartiet vil satse...

Linje 1617 (tillegg):

Arbeiderpartiet er bekymret for økningen i antallet hiv-smittede. Det er behov for økt innsats i kampen mot hiv/aids i Norge.

Linje 1624 (tillegg)

Skolene må ha tilgang på psykisk helsepersonell.

Linje 1640 (endring):

...ulikheter i øvrig helsetilstand og kan bidra til både feil- og underernæring, spesielt hos eldre.

Linje 1641 (tillegg):

... på tannhelsefeltet. Arbeiderpartiet vil derfor at tannhelsefeltet skal bli en del av det offentliges ansvar på lik linje med det øvrige helsevesen.

Linje 1661-1662 (endring):

- at det settes tak for hvor mye den enkelte selv skal dekke av utgifter til nødvendig tannbehandling, slik at alle får råd til å ivareta sin tannhelse på en god måte.

Linje 1667 (tillegg, nytt kulepunkt)

- arbeide for at det skal være tannlegevakt i alle fylker.

Linje 1697 (endring)

.... og kapasiteten.

Linje 1711 (tillegg, nytt kulepunkt)

- sikre et alkoholfritt miljø for barn og unge ved skoler og idrettsanlegg.

Linje 1713 (tillegg):

...og jobbe for at alle landets fengsler skal bli rusfrie.

Linje 1721 (nytt kulepunkt, tillegg):

- i større grad ta i bruk muligheten til tvangsbehandling, spesielt mot unge rusmisbrukere

Linje 1728 (tillegg):

...med høyere grad av fagkompetanse. Tverrfaglige team bør finnes.

Linje 1739 (nye kulepunkt, tillegg):

- styrke etter- og videreutdanning av kommunalt ansatte i pleie og omsorg.
- at institusjoner for eldre skal ha lokaler og betjening som kan ivareta behovet for aktivisering
- at det som ledd i tilbudet til eldre legges til rette for et nært samspill med pårørende og andre frivillige krefter.

Linje 1753 (nytt kulepunkt, tillegg)

- utvikle tilbudene med senioruniversiteter slik at flere pensjonister får tilgang til ny kunnskap.

Linje 1755 (tillegg)

Utforming av produkter, byggverk og uteområder bør være på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker på en likestilt måte, så langt det er mulig uten spesielle tilpasninger eller hjelpemidler.

Linje 1767 (endring)

...transportmidlene universelt utformet.

Linje 1769-1771 (endring)

Muligheter for aktiv deltakelse handler også om tilgjengelighet til varer, tjenester og informasjon. All offentlig informasjon må være tilgjengelig for alle. Det betyr for eksempel at informasjon må være tilgjengelig på lydfil, i tillegg til at den må være tilgjengelig elektronisk.

Linje 1790 (endring)

...for alle. Alle skal sikres gode ytelser også for de som ikke klarer å stå lenge i arbeidslivet. Samtidig må det legges til rette for at de som er i stand til og ønsker å stå lengre i arbeid skal tjene på det.

Linje 1845 (tillegg, nytt kulepunkt)

- arbeide for tilpassede og individuelle jobbtrenings- og opplæringstilbud for tidligere prostituerte.

Linje 1874 (tillegg)

Vi vil gi tilskudd til bygging av heiser i blokker uten heis.

Linje 1891 (endring):

- arbeide videre for å avvikle den usosiale tomtefesteordningen ved å gi en bedre innløsningsrett til landets 350 000 tomtefestere.
- underlegge alle festekontrakter konsumprisregulering.
- innføre et forbud mot framtidige festekontrakter.

Linje 1892 (tillegg, nytt kulepunkt):

- vurdere å innføre en egen støtteordning for de beboere som har vært omfattet av husleiereguleringsloven og som ikke vil klare økningen i husleie.

Linje 1904 (tillegg):

Polititjenestemenn må ha tid til å utføre de oppgavene som en moderne politietat krever. For å avlaste polititjenestemenn for oppgaver som i mindre grad hører under politirollen og frigjøre tid til politifaglig arbeid må flere yrkesgrupper inn i politietaten.

Linje 1918 (tillegg):

Arbeiderpartiet vil jobbe for at det på kommunalt nivå utarbeides handlingsplan for samhandling mellom de etater som driver forebyggende innsats mot barn og unge.

Linje 1919 (endring):

Arbeiderpartiet vil prioritere bekjempelse av vold som rammer kvinner, barn og eldre.

Linje 1919 (tillegg):

Daglig utsettes mange barn for vold og overgrep i Norge. Konsekvensene er store for de barna det gjelder, for deres pårørende og for samfunnet som helhet.

Linje 1930 (tillegg):

Øke ressursene til politiet, styrke nærpoltiet...

Linje 1934 (endring):

- intensivere arbeidet mot menneskehandel, illegal innvandring og smugling/innføring av narkotika og våpen.

Linje 1940 (endring):

- styrke rettssikkerheten for ofre for voldtekt og kjønnslemlestelse og utvide retten til bistandsadvokat.

Linje 1950 (tillegg, nytt underkulepunkt)

- igangsette en egen utredning om vold mot barn.

Linje 1960 (nye kulepunkt, tillegg):

- øke innsatsen mot den organiserte kriminaliteten, særlig må gjengprosjektet styrkes og utvides til å omfatte alle aktuelle gjengmiljøer
- intensivere kampen mot svart arbeid, svart økonomi, organisert kriminalitet, korrupsjon og skatte- og avgifts-unndragelser ved å styrke kompetansen og samarbeidet mellom politi, skattemyndigheter, arbeidstilsyn og NAV.
- vurdere om utilregnelige gjengangere som i dag ikke kan straffes, men heller ikke anses syke nok til tvangsbehandling, skal kunne idømmes tvungent psykisk helsevern eller tvungen omsorg.

Kapittel 6 Engasjere: Frivillighet og kultur

Linje 2006 (tillegg):

...kvalitet, kostnader og arbeidsvilkår.

Linje 2010 (tillegg, nytt kulepunkt):

- Arbeiderpartiet vil så langt det er mulig unnta ideelle organisasjoner fra anbud innenfor barnevern og rusomsorg.

Linje 2025 (tillegg):

God integrering dreier seg om å skape flest mulig møteplasser på tvers av etnisitet, kjønn, funksjonsevne og sosial bakgrunn.

Linje 2037 (tillegg):

Arbeiderpartiet vil gjennomføre et nytt stort løft for frivilligheten. Vi vil øke rammene for frivilligheten med 1 milliard kroner til momskompensasjon slik at momspengene kommer tilbake til frivilligheten. I nær dialog med idretten og den øvrige frivilligheten vil vi finne en måte å gjøre dette på som styrker frivilligheten på en ubyråkratisk måte og som sikrer frivillighetenes selvstendighet og frihet.

Arbeiderpartiet vil ha en spillpolitikk som er sosialt ansvarlig og som sikrer frivillighetens inntekter. Arbeiderpartiet vil derfor beholde og utvikle Norsk Tipping, og slå ring om det norske spillsystemet. Arbeiderpartiet vil kjempe mot forslag å liberalisere og privatisere spillmarkedet, som vil skape nye sosiale problemer, og svekke frivillighetens inntekter.

2039 (endring):

- gjennomføre et frivillighetsløft, og øke rammen til frivillig arbeid med 1 milliard kroner til en momskompensasjon.

Linje 2073 (tillegg):

Vi vil sikre et levende kulturtilbud og kulturliv over hele landet. Ikke minst er det viktig å styrke satsingen i de fylkene som ikke har store kulturinstitusjoner, og dermed får en mindre del av den statlige kultursatsingen. Også kunstformer som teater, opera, dans, film og ulike musikksgangre skal ha gode kår i hele Norge

Linje 2055 (tillegg):

... og friluftsansisasjonene.

Linje 2056: (tillegg, nytt kulepunkt)

- foreta en gjennomgang av statens mål og virkemidler på idrettsfeltet

Linje 2065 (tillegg):

Arbeiderpartiet understreker kulturens egenverdi.

Linje 2086 (endring):

...kulturskoletilbudet og ha ordninger som sikrer at alle kan delta uavhengig av økonomi. Vi vil...

Linje 2092 (endring) :

- Satse på digitalisering og tilgjengeligjøring av kulturarven

Linje 2109 (nye kulepunkt, tillegg):

- føre en offensiv språkpolitikk og sikre norsk språk som et fullverdig og funksjonelt språk på alle områder i samfunnet.

Kapittel 7 Verden

Linje 2357–2358 (endring):

Vår utviklingspolitikk må derfor sees i sammenheng med den politikk Norge fører på andre områder, som handel, investering, innvandring og klimapolitikk. Det er et mål for oss å øke norske investeringer i Sør. Det er en målsetting for oss å øke Statens Pensjonsfond utenlandsinvesteringer i Sør, basert på de prinsippene som ligger til grunn for fondet. Arbeiderpartiet er opptatt av statlige og private bedrifters samfunnsansvar. Norge skal være et foregangsland for samfunnsansvar.

Linje 2378 (tillegg):

Utdanning er en forutsetning for utvikling. Fortsatt er det mange barn som ikke har et tilbud om grunntidning. Blant dem er det en betydelig overrepresentasjon av jenter. Utdanning skal være et prioritert område i norsk utviklingspolitikk.

Linje 2390 (endring):

- at utdanning og likestillingsarbeid skal prioriteres i bistanden.

Linje 2467 (endring):

- at norske bedrifter som opererer i utlandet har organisasjonsrett, lokal forhandlingsrett og akseptable arbeidsforhold

Linje 2496 (tillegg):

Arbeiderpartiet mener at kvinners aktive deltakelse i samfunnet skaper utvikling og vekst.

Linje 2511 (tillegg)

...ILO konvensjoner, uansett hvor de opererer.

Linje 2558 (tillegg)

Skogen er viktig i klimasammenheng fordi den tar opp betydelige mengder CO2. Gjennom vår..

Linje 2674 (endring)

- legge til rette for nye arbeidsplasser i nord gjennom utnyttelse av de naturgitte fortrinn for fiskerivirksomhet, petroleum, vindkraft, bergverk og reiseliv.

Linje 2678 (endring):

- Involvere de aktuelle fylkeskommunene og Sametinget i utformingen av nordområdepolitikken.

Linje 2679 (tillegg nytt, kulepunkt):

- øke innsatsen for samarbeid på tvers av grensene som kan sette fokus også på sosiale programmer, likestilling og menneskerettigheter i nordområdepolitikken

Linje 2689 (tillegg):

Dagens sikkerhetsutfordringer påvirker i stor grad de nordiske landene på samme måte. Det nordiske samarbeidet omkring utenriks, sikkerhets, og forsvarspolitik bør derfor forsterkes, særlig på områder som materiellanskaffelser, deltakelse i internasjonale operasjoner, utdanning, overvåking, beredskap og krisehåndtering, og arktiske spørsmål.

Linje 2711 – 2714:

Innføre sesjonsplikt for begge kjønn, og på bakgrunn av erfaringene med dette vurderer vi å innføre verneplikt for begge kjønn på sikt.

Linje 2728 (nytt kulepunkt, tillegg):

- siviltjenesten må gjøres mer fredsrelevant og kompetansebyggende.

Linje 2747 (tillegg):

Anbefalingene fra UNHCR er et viktig grunnlag for norske myndigheters asylpolitikk.

Linje 2750 (tillegg):

Mottak av kvoteflyktninger er den sikreste og mest rettferdige måten å sikre mennesker varig beskyttelse på. Det er derfor ønskelig at flere land i Europa tar imot kvoteflyktninger for å redusere antallet asylsøkere som risikerer sine liv for å komme inn i Europa. Samarbeid, bedre byrdefordeling og kontroll med asyltilstrømmingen er en viktig forutsetning for å kunne få til en økning i uttak av kvoteflyktninger. Arbeiderpartiet ønsker å prioritere mottak kvoteflyktninger som skjer i samarbeid med UNHCR. Vår evne til å gjøre dette, påvirkes av hvor mange asylsøkere som kommer til landet. Vårt mål er å øke til minst 1500 kvoteflyktninger. Ambisjonen kan økes dersom situasjonen tilsier det.

Linje 2773 (tillegg, nytt kulepunkt):

Satse på økt rekruttering av hjelpeverger som skal bistå enslige mindreårige asylsøkere.

Linje 2780 (nye kulepunkt, tillegg):

- det psykiske helsetilbudet i tilknytning til asylmottakene styrkes.

- arbeide for å skjerme barnefamilier og enslige kvinner på asylmottak.

Sentralstyret gis fullmakt til å foreta nødvendig korrektur og rent språkforbedrende endringer.